

jak tento účinek nastati by mohl, neboť ať již jest vývoz tovaru volný nebo dovolen jen na úřední povolení, vždy jest na snadě jen, že řetězem utrpí toliko cizozemský spotřebitel. Ale ustálená judikatura nejvyššího soudu možnost takového účinku uznává jak v praxi trestní tak i civilní. Vůbec i v trestní praxi je zaujato v podstatě stanovisko, že dlužno uvažovati, zdali právě v obchodování tím kterým konkrétním druhem zboží účinky válečných poměrů ještě trvají, či zda nastaly již poměry pravidelné, v nichž se ceny upravují pouze nabídkou a poptávkou. Když se těchto zásad použije na souzený případ, nelze souhlasiti s nižšími stolicemi, které míní, že vsunutí se žalobce mezi výrobce a cizozemského spotřebitele bylo způsobilé, by cenu dříví zvýšilo v tuzemsku, jak prvý soudce výslovně praví a odvolací soud patrně předpokládá, neboť neuvedly pro to pražádných důvodů, a ovšem jich neuvedla také námitku tuto činící žalovaná firma. Nehledíc však k tomuto nedostatku v založení námitky, jest naopak obecně známo, že právě dříví tvoří již od let — zajisté platí to již také o konci roku 1924 — jednu z nejhlavnějších tuzemských vývozních surovin, a že právě na vývozu jeho spočívá z valné míry tuzemská aktivní bilance zahraničního obchodu. Republika, jak vůbec známo, oplývá dřívím tak jako uhlím, jež rovněž je předurčeným předmětem jejího vývozu, a nemůže tedy vývoz dříví míti vlivu na domácí jeho ceny, za které se ho dostává tuzemskému spotřebiteli. Námitka nicotnosti smlouvy není tedy opodstatněna.

Čís. 6548.

Kupitel není povinen, by předsevzal krycí koupi právě u toho prodatele, jenž, porušiv smlouvu, zboží nedodal, třebaž jeho nabídka byla nižší, než běžná cena zboží.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1926, Rv I 574/26.)

Kupitel domáhal se na prodávatele náhrady škody, ježto prodávatel, ač mu byla poskytnuta dodatečná lhůta, odepřel plnění, pročež se kupitel kryl jinde za ceny vyšší, než za které mu měl prodávatel dodati. Žalovaný prodávatel namítl najmě, že krycí koupě byla provedena příliš draho a sice draze, než za ceny, za které byl sám ochoten dodati žalobci zboží na novou uzávěrku. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání, opřenému jen o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), nelze přiznati oprávnění. Jde vlastně jen o otázku, zda byla žalobkyně povinna, by, rozhodnuvši se, že provede krycí koupi, odebrala totéž zboží, které jí měla žalovaná dodati, avšak porušivši smlouvu, nedodala, opět jen od žalované a to jedině proto, poněvadž její nabídka byla nižší, než běžné tehdy ceny onoho zboží. Otázku tuto zodpověděly soudy nižších stolic právem záporně. Mezitímním rozsudkem ze dne 1. října 1925 bylo právoplatně uznáno, že

jest co do důvodu po právu žalobní nárok na náhradu škody, která vzešla žalobkyni tím, že pro nesplnění části uzávěrky ze dne 13. října 1924 žalovanou byla donucena ku krycí koupi za vyšší cenu, než byla cena ujednaná. Použila tedy žalobkyně práva čl. 355 obch. zák., zvolivši na místo plnění náhradu škody pro neplnění, čímž pominuly pro obě strany právo i povinnost žádati původní plnění, pokud se týče sprostiti se závazku původním plněním. Žalobkyně nemusila se vůbec krýti a mohla se domáhati podle čl. 357 odstavec třetí obch. zák. aspoň náhrady rozdílu mezi cenou smluvenou a průměrnou cenou tržní v čase a na místě dlužného plnění, po případě prokazatelně vyšší škody. Provedla-li tedy úhradní kup za tržní cenu tehdy platnou, — což není sporno — stalo se tak v mezích zákona a nemůže jí žalovaná namítati, že by byla u ní dostala zboží levněji. Žalobkyně postupovala přesně podle zákona a neprohřešila se ani proti zásadě čl. 282 obch. zák. Tímto postupem nebylo ostatně ukřivděno ani žalované, poněvadž mohla nedodané zboží prodati jinam aspoň za tytéž běžné tržní ceny. Dodati jest ještě, že, kdyby názor žalované měl býti správným, bylo by tím jen podporováno neloyální porušování smluv, poněvadž by při vzestupu cen zboží obmyslná prodatelka mohla kdykoliv vymoci pro sebe oklikou podmínky příznivější, což zákon jistě neobmýšlel.

Čís. 6549.

Narovnání možno odporovati pro omyl pouze tehdy, spočívá-li na omylu nesporný podklad narovnění, z něhož obě strany vycházely, nikoliv však, vztahuje-li se omyl na body sporné nebo pochybné, o nichž bylo učiněno narovnění.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1926, Rv I 1595/26.)

Žalobě o neplatnost narovnění, dle něhož žalobci uznali, že jim nepřísluší právo jízdy po cestě žalovaných, a zavázali se platiti žalovaným uznávací poplatek, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci spatřují dovolatelé v tom, že odvolací soud jest toho názoru, že žalobci nemohou popírati platnost narovnění, ježto žalovaní nevzbudili omylu žalobců, a že žalovaní byli bezelstní. Že žalovaní byli skutečně bezelstní, dolíčil odvolací soud přesvědčivě v souhlasu se soudem první stolice a také dovolací soud schvaluje tento názor. Pouhým poukazem dovolatelů na výpověď svědkyně Kateřiny B-ové, podle níž zesnulý František B. prý prohlásil, že ho někdo přemluvil, aby tak vypovídal, nemůže tento názor býti seslaben, ježto dovolatelé ani netvrdili, že žalovaní svědka B-a přiměli ke křivé výpovědi. Okolnost, zda omyl žalobců vzbudili žalovaní, či svědek František B., má však podřadný význam, ježto žalobci podle